

tror imidlertid ikke, at man vil kunne komme til at gaa den Vej, fordi jeg tror, at man paa visse Omraader vilde kunne komme til at skade Landbruget i dets Erhvervsvirksomhed, idet der kunde blive en Mangel paa Arbejdskraft, som man ikke kunde faa udfyldt. Men der er ogsaa en anden Vej, et andet Spor, man har fulgt paa den anden Side af Atlanterhavet, i Kanada. Der kunde man heller ikke lide Kineserne, men man gik ikke saa vidt som i de forenede Stater, man indskrænkede sig til at lægge en Skat paa hver kinesisk Arbejder, der kom ind i Landet. Man gjorde Undtagelser for Turister og visse andre Arter af rejsende, men Arbejderne skulde pænt aabne deres Portemonniks og først ifølge Loven af 1885 erlægge 50 Pjastre og ifølge Loven af 1900 100 Pjastre for at komme ind i Landet. Jeg har trods mine Bestræbelser ikke kunnet faa fuldstændig sikker Oplysning om, hvad en Pjaster er . . . (*Blahime*: 4 Kroner.) . . . Der bliver sagt, at det er 4 Kroner, det er ogsaa det, min Undersøgelse har ført til, at det omtrent er lig med en Dollar. Altsaa henved 400 Kroner maa enhver kinesisk Arbejder betale for at faa Lov til at komme ind i Kanada, det er dog en temmelig god Klemme. Jeg tror nu ikke, at det vilde være hensigtsmæssigt her, hvis man vilde gaa til indskrænkende Foranstaltninger for at hemme den polske Indvandring, da at paalægge en Skat en Gang for alle for dem, der komme ind i Landet, og vi have jo heller ikke den Lejlighed til at kontrollere Indvandringen, som de have, der have et Verdenshav mellem sig og det Land, hvorfra Indvandringen kommer. Men man kunde gaa den Vej at sige, at naar en Mand ønsker at benytte polske Arbejdere — man maatte vel undtage de Folk, der allerede ere komne herind i Landet —, har han derom at give Meddelelse til det stedlige kommunale Raad, og dette skal saa skønne om, hvorvidt der er nogen rimelig Trang til en saadan Foranstaltning, og saa kan det altsaa give eller nægte ham Samtykke dertil. Det kunde maaske ogsaa tilføjes, at de kommunale Raad kunde gaa den Vej at sige: Ja, vi kunne nok se, at der er nogen Grund dertil, og vi ville heller ikke nægte vort Samtykke, men for at ikke den Omstændighed, at du faar din Arbejds-kraft saa billig, skal øve en uheldig Indflydelse paa Arbejdsmarkedet i det hele, mene vi, at du til Gengæld for at faa Lov til at benytte disse Arbejdere skal betale et vist aarligt eller maanedligt Beløb til

de fattiges Kasse i Kommunen. Det vil kunne virke som en Regulering, som en Hemning, der ikke vilde forhindre Indførelse af fremmed Arbejdskraft i de Tilfælde, hvor Arbejds-mangel er til Stede, men vilde kunne forhindre, at Indførelse af fremmed Arbejds-kraft benyttedes til i særdeles Grad at trykke Arbejds-vilkaaene.

Dette er nu Fremtidstanker, og jeg indrømmer, at hvor vidt man bør gaa med en saadan Foranstaltning maa afgøres paa Grundlag af de Oplysninger, jeg tænker mig tilvejebragte om Indvandringens Omfang og dens Virkninger. Men jeg er ganske vist personlig af den Opfattelse, at det er retfærdigt at gaa til en saadan Foranstaltning, for saa vidt det maatte findes hensigtsmæssigt, det nærer jeg ikke nogen Tvivl om. Dette, at Arbejds-lønnen i et Land har en saadan Størrelse, at det, man kan tjene ved sit Arbejde uden at være i Besiddelse af Kapital eller saadanne Talenter, som gøre Arbejdet mere værdifuldt, har en saadan Størrelse, at man kan leve deraf paa en menneskeværdig Maade, det er en Samfundsinteresse, som man i ethvert Samfund, der har den rette Forstaaelse at Sagen, bør være interesseret i. Hvad der forstaaes ved at leve paa en menneskeværdig Maade, maa nu en Gang afhænge af Kulturtrin og andre Vilkaar for de paagældende Personer. Lefvofoden for Polakkerne er maaske meget brugbar for dem, men den kunne vi ikke ønske gjort til Regel for Lefvofoden for danske Arbejdere. — Jeg vil dog tilføje et endnu, hvad jeg glemte før, jeg mener ganske vist, at for saa vidt man vilde give det kommunale Raad en saadan Ret, skulde det ikke være øverste Instans, men der skulde kunne appelleres til Indenrigsministeren eller Landbrugsministeren efter Beskaffenheden af de paagældende Arbejdere, nemlig om det var industrielle Arbejdere eller Landbrugsarbejdere, idet jeg mener, at man derved vilde kunne faa en Beskyttelse mod, at denne Bemyndigelse benyttedes af enkelte Kommuner som en Slags Pengeafpresning til at skaffe sig ubillig Fordel. Det er altsaa Tanker, jeg har villet fremsætte, jeg tror ganske vist ikke, de ere modne til Virkeliggørelse, men jeg mener dog, de kunne fortjene en Overvejelse.

Der findes, eller rettere der findes ikke paa det forelagte Budget, en lille Bevilling til Fredsbureauet i Bern paa 500 Kr. Det er faldet mig og andre Fredsvenner lidt for Brystet. Men efter at have hørt de Udtalelser, der om dette Punkt ere fremkomne først fra det ærede Medlem,